



## Skútustaðahreppur, Mývatnssveit 600269-1009

Hlíðavegi 6, 660 Mývatn Iceland s: 464-4163 f. 464-4363, netf. [sveitarstjori@mvv.is](mailto:sveitarstjori@mvv.is)

Alþingi  
B.t. atvinnuveganefndar  
Austurstræti 8-10  
150 Reykjavík

Skútustaðahreppi, 25. febrúar 2015

**Efni: Umsögn um frumvarp til laga um náttúrupassa, 455. mál (hér eftir nefnt frumvarp um náttúrupassa), auk þess er komið inn á frumvarp til laga um landsáætlun um uppbyggingu innviða fyrir ferðamenn til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum, 427. mál (hér eftir nefnt frumvarp um landsáætlun um uppbyggingu innviða fyrir ferðamenn).**

Sveitarstjórn Skútustaðahrepps fagnar því markmiði að stefnt skuli að tryggingu fjármagns til verndunar og uppbyggingar á ferðamannastöðum en vill gera eftirtaldir athugasemdir við útfærslu á frumvarpi um náttúrupassa.

Hagur landeigenda fjölsótttra ferðamannastaða af þátttöku í náttúrupassa virðist takmarkaður í samanburði við þann hagnað sem eflaust mætti hafa af slíkum stöðum með eigin gjaldtöku. Með því að taka ekki sérstaklega fyrir slíkt eða einskorða heimildina við þátttöku í náttúrupassa, má segja að með frumvarpinu sé í fyrsta sinn óformlega heimiluð gjaldtaka einkaaðila að aðgengi lands. Mörg gjaldtökuhlið og „varðturnamenning“ í kjölfarið telur sveitarstjórn Skútustaðahrepps að væri skaðleg upplifun ferðafólks og ímynd ferðamennsku á tilteknum svæðum. Á sama tíma og þetta atriði er gagnrýnt er tekið undir mikilvægi þess að sú gjaldtökuleið sem á endanum verður valin rýri ekki heimildir sveitarfélaga eða einkaaðila til gjaldtöku vegna veittrar þjónustu (t.d. bílastæða og salerna). Einnig er rétt að vekja athygli á þeirri mögulegu þróun að álag á fáfárin svæði í einkaeigu, sem ekki hefðu hag af eigin gjaldtöku og stæðu utan náttúrupassans, myndi aukast þar sem ekki þyrfti að greiða fyrir aðgang.

Lýst er yfir áhyggjum af því að útfærsla á gjaldtökuleiðinni sem skilgreind er í frumvarpi um náttúrupassa leiði til óskilvirkni í innheimtu og hás stjórnáslukostnaðar.

Skýr skilgreining á ferðamannastað er mikilvæg og þykir á skorta að svo sé í 4. gr. frumvarpsins (að meðtaldri tilvísun í frumvarp um landsáætlun um uppbyggingu innviða fyrir ferðamenn). Í því samhengi skal bent á búsetu og atvinnustarfsemi innan hins friðlýsta svæðis sem lög um verndun Mývatns og Laxár kveða á um. Yrði þetta svæði sjálfkrafa hluti af náttúrupassa, þyrfti að skerpa skilyrði 2. gr. frumvarpsins en sú grein tekur eingöngu á einstaklingum sem eiga lögheimili á „ferðamannastað sem á

aðild að náttúrupassa“, sæki þar vinnu eða sé eigandi þurfi ekki að afla sér náttúrupassa.

Í frumvarpi um náttúrupassa er megin áhersla á uppbyggingu og viðhald innviða. Í frumvarpi um landsáætlun um uppbyggingu innviða fyrir ferðamenn er fjallað um rekstur á þjónustu sem ekki er virðisaukandi. Sveitarstjórn Skútustaðahrepps vill leggja sérstaka áherslu á þann lið en hann hefur verið vanræktur og engan veginn haldist í hendur við fjölgun ferðamanna. Ekki síður en innviðirnir eru landvarsla og þjónusta á ferðamannastöðum forsenda jákvæðrar ímyndar ferðamannastaða og viðhalds þeirra gæða sem þau búa yfir.

Mikilvægt er að til uppbyggingar á ferðamannastöðum sé vandað með tilliti til álags og ímyndar ólíkra svæða og byggi þannig á rannsóknum í ferðamennsku og falli að skipulagi.

Varðandi úthlutun fjármuna úr Framkvæmdasjóði ferðamannastaða er því fagnað að afnema skuli 50% mótframlag styrkþega. Æskilegt væri að tiltekið hlutfall sjóðsins yrði eyrnamerkt til framkvæmda á vegum sveitarfélaga. Til að auka fýsileika landeigenda til þátttöku í gjaldtökukerfi á vegum ríkisins mætti til dæmis skilgreina afgang fyrir umgengni um einkaland.

Náttúrupassi á skv. frumvarpi um landsáætlun um uppbyggingu innviða fyrir ferðamenn að einhverju leyti að standa undir rekstri ferðamannastaða (þó svo að slíkt sé ekki tekið fram í umfjöllun um náttúrupassa). Friðlýst svæði, í Mývatnssveit sem annarsstaðar, hafa haft rekstrar- og framkvæmdafé á fjárlögum og er það vel.

Sveitarstjórn Skútustaðahrepps telur mikilvægt að ekki sé gengið á Framkvæmdasjóð ferðamannastaða með þeim hætti að stór hluti hans færi mögulega til rekstrar- eða framkvæmdafés stofnana sem áður hafa verið á fjárlögum. Þær efasemdir eru lagðar fram í þeirri meiningu að slíkt myndi skerða möguleika sveitarfélaga og landeigenda til framlaga úr sjóðnum. Á sama hátt myndi fyrirkomulagið draga enn frekar úr gildi þátttöku í náttúrupassa og rýra mjög trú á það sem megin markmið frumvarpsins felur í sér, að aukning verði til fjárframlaga á ferðamannastöðum.

Í samhengi við möguleg ný störf á vegum hins opinbera í tengslum við stjórnsýslu í ferðamennsku vill sveitarstjórn Skútustaðahrepps benda á ákjósanlega staðsetningu á landsbyggðinni.

Virðingarfyllt

Jón Óskar  
Sveitarstjóri

